

Рекурентні співвідношення:

1. $T(n) = T(n-1) + 3n$ при $n > 0$, $T(0) = 1$

$$T(n-1) = T(n-2) + 3(n-1) \Rightarrow T(n) = T(n-2) + 2*3n - 3$$

$$T(n-2) = T(n-3) + 3(n-2) \Rightarrow T(n) = T(n-3) + 3*3n - 3 - 6$$

$$T(n-3) = T(n-4) + 3(n-3) \Rightarrow T(n) = T(n-4) + 4*3n - 3 - 6 - 9$$

...

$$T(n) = T(0) + (n+1)*3n - 3(1+2+3+...+n) = 1 + (3n^2+3n)/2$$

$$T(n) = O(n^2) \Rightarrow T(n) = 1 + (3/2)*n^2$$

2. $T(n) = T(n-1) + 5$ при $n > 1$, $T(1) = 1$

$$T(n-1) = T(n-2) + 5 \Rightarrow T(n) = T(n-1) + 2*5$$

$$T(n-2) = T(n-3) + 5 \Rightarrow T(n) = T(n-1) + 3*5$$

...

$$T(n) = T(n - (n-1)) + (n-1)*5 = 1 + 5n - 5 + 5n - 4$$

$$T(n) = O(n) \Rightarrow T(n) = 5n - 4$$

3. $T(n) = T(n-1) + n/3$ при $n > 0$, $T(0) = 0$

$$T(n-1) = T(n-2) + (n-1)/3 \Rightarrow T(n) = T(n-2) + ((n-1) + n)/3$$

$$T(n-2) = T(n-3) + (n-2)/3 \Rightarrow T(n) = T(n-3) + (n-2 + n-1 + n)/3$$

...

$$T(n) = T(n-n) + (1+2+...+n)/3 = (n^2+n)/6$$

$$T(n) = O(n^2) \Rightarrow T(n) = n^2/6$$

4. $T(n) = 2T(n-1) + 3$ при $n > 1$, $T(1) = 1$.

$$T(n-1) = 2T(n-2) + 3 \Rightarrow T(n) = 2*(2T(n-2) + 3) + 3 = 2^2T(n-2) + 2*3 + 3$$

$$T(n-2) = 2T(n-3) + 3 \Rightarrow T(n) = 2^2(2T(n-3) + 3) + 2*3 + 3 = 2^3T(n-3) + 2^2*3 + 2*3 + 3$$

$$T(n-3) = 2T(n-4) + 3 \Rightarrow T(n) = 2^3(2T(n-4) + 3) + 2^2*3 + 2*3 + 3 = 2^4(T-4) + 3(2^3+2^2+2^1+2^0)$$

...

$$T(n) = 2^{n-1}T(n-(n-1)) + 3*(2^0+2^1+2^2+...+2^{n-3}+2^{n-2}) = 2^{n-1} + 3*(2^{n-1}-1) = 4*2^{n-1} - 3 = 2^{n+1} - 3$$

$$T(n) = O(2^n) \Rightarrow T(n) = 2^{n+1} - 3$$

5. $T(n) = 3T(n-1) + 1$ при $n > 0$, $T(0) = 1$.

$$T(n-1) = 3T(n-2) + 1 \Rightarrow T(n) = 3*(3T(n-2)+1)+1=3^2T(n-2)+3^1+3^0$$

$$T(n-2) = 3T(n-3) + 1 \Rightarrow T(n)=3^2(3T(n-3)+1)+3^1+3^0 = 3^3T(n-3)+3^2+3^1+3^0$$

...

$$T(n) = 3^n*T(n-n) + 3^0+3^1+3^2+...+3^{n-2}+3^{n-1} = 3^n + (3^n-1)/2 = 3^{n+1}-1/2$$

$$T(n) = O(3^n) \Rightarrow T(n) = 3^{n+1}-1/2$$

6. $T(n) = 3T(n-1)$ при $n > 1$, $T(1) = 4$.

$$T(n-1) = 3T(n-2) \Rightarrow T(n) = 3^2T(n-2)$$

$$T(n-2) = 3T(n-3) \Rightarrow T(n) = 3^3T(n-3)$$

...

$$T(n) = 3^{n-1}T(n-(n-1)) = 3^{n-1}*4 = 3^n*4/3$$

$$T(n) = O(3^n) = 3^n*4/3$$

Оцінка:

1. $T(n) = 4T(n/2) + n^2$

$a = 4, b = 2, f(n) =$

$n^{\log_b(a)} = n^{\log_2(4)} = O(n^2)$

Оскільки $f(n) = O(n^2)$, то отримали випадок 2 MasterTheorem:

Тому $T(n) = O(n^2 \lg(n))$

2. $T(n) = 4T(n/2) + \sqrt{n}$

$a = 4, b = 2, f(n) =$

$n^{\log_b(a)} = n^{\log_2(4)} = O(n^2)$

Оскільки $f(n) = O(n^{2-\epsilon})$, де $\epsilon = 3/2$ то отримали випадок 1 MasterTheorem:

Тому $T(n) = O(n^2)$

3. $T(n) = 4T(n/2) + n^3$

$a = 4, b = 2, f(n) =$

$n^{\log_b(a)} = n^{\log_2(4)} = O(n^2)$

Оскільки $f(n) = \Omega(n^{2+\epsilon})$, де $\epsilon = 1$ то отримали випадок 3 MasterTheorem:

Перевіряємо умову регулярності:

$a \cdot f(n/b) = 4 \cdot ((n/2)^3) = n^3/2 \leq c \cdot f(n)$, виконується при $c = 1/2$.

Тому $T(n) = O(n^3)$

4. $T(n) = 3T(n/3) + n^2$

$a = 3, b = 3, f(n) = n^2$

$n^{\log_b(a)} = n^{\log_3(3)} = O(n^1)$

Оскільки $f(n) = \Omega(n^{1+\epsilon})$, де $\epsilon = 1$ то отримали випадок 3 MasterTheorem:

Перевіряємо умову регулярності:

$a \cdot f(n/b) = 3 \cdot ((n/3)^2) = n^2/3 \leq c \cdot f(n)$, виконується при $c = 1/3$.

Тому $T(n) = O(n^2)$

5. $T(n) = 3T(n/2) + n$

$a = 3, b = 2, f(n) = n$

$n^{\log_b(a)} = n^{\log_2(3)} = O(n^{1.585})$

Оскільки $f(n) = O(n^{1.585-\epsilon})$, де $\epsilon = 0.585$ то отримали випадок 1 MasterTheorem:

Тому $T(n) = O(n^{1.585})$

Алгоритми:

Завдання: Що може обчислювати алгоритм? Визначте інваріант циклу і за його допомогою покажіть коректність алгоритму. Якою є основна операція алгоритму? Скільки разів вона виконується? До якого класу ефективності належить цей алгоритм?

1. АЛГОРИТМ Mystery (s1, s2)

```
// Вхідні дані: слова-рядки s1 та s2
    if length(s1) ≠ length(s2)
        then return false
    for i ≤ 1 to length(s1) do
        if s1[i] ≠ s2[i]
            then return false
    return true
```

Цей алгоритм обчислює чи є однаковими рядки s1 та s2.

Інваріант:

- 1) Інваріант циклу: На початку кожної ітерації циклу for змінна i містить значення індекса, який відповідає символу в рядку s1 та s2, який уже було перевірено на рівність, тобто для всіх j, де $1 \leq j < i$, виконується: $s1[j] = s2[j]$.
- 2) Ініціалізація: При $i = 1$, ми ще не перевірили жодних символів. Однак інваріант циклу не порушується, оскільки не існує жодних символів для перевірки твердження тривіально вірне.
- 3) Збереження: При виконанні циклу, коли i збільшується на 1.

Перш ніж перейти до наступної ітерації ми перевіряємо, чи $s1[i] \neq s2[i]$:

1. Якщо символи не однакові, алгоритм повертає false - на даному етапі інваріант виконується.
2. Якщо символи однакові, інваріант зберігається і стверджує, що всі символи $s1[j]$ і $s2[j]$ для $1 \leq j \leq i$ однакові. Тому перед початком наступної ітерації, при $i + 1$, ми можемо стверджувати, що $s1[j] = s2[j]$ для всіх j, де $1 \leq j \leq i$, що знову підтверджує інваріант.

Основна операція: $s1[i] = s2[i]$ – порівняння символів

Скільки разів вона повторюється: У найкращому випадку вона повторюється 0, якщо довжини не однакові. Найгіршим випадком буде $n = \text{length}(s1)$, якщо рядки s1 та s2 повині бути однакові або ж мають відмінним лише останній символ.

Клас ефективності: $O(n)$

2. АЛГОРИТМ CalcSmth (n)

// Вхідні дані: натуральне число n

if n = 0 return 0

if n = 1 return 1

a1 <= 0

a2 <= 1

res <= 1

for i <=2 to n do

 res <= a1 + a2

 a1 <= a2

 a2 <= res

return res

Алгоритм обчислює n-й член послідовності Фібоначчі.

Інваріант:

1) Інваріант циклу: На початку кожної ітерації циклу змінні a1 і a2 містять значення F_{i-1} та F_i числа Фібоначчі відповідно, де i — це поточний індекс в циклі.

2) Ініціалізація: При i = 2, a1 і a2 ініціалізуються значеннями $F(0) = 0$ та $F(1) = 1$. А це коректні початкові умови для обчислення Фібоначчі. Отже, інваріант циклу виконується.

3) Збереження: Кожна ітерація циклу обчислює $res = a1 + a2$, що відповідає $F(i)$. Потім a1 і a2 оновлюються: a1 отримує значення a2 (тобто F_{i-1}), а a2 отримує нове значення res (тобто F_i).

Таким чином, інваріант циклу зберігається.

Основна операція: Обчислення $res = a1 + a2$

Кількість виконань: n - 1 разів (для $n \geq 2$), якщо враховувати ініціалізацію, то кількість виконань дорівнює n.

Клас ефективності: $O(n)$.

3. АЛГОРИТМ ModifyArray(A[1..n])

```
//Вхідні дані: масив з n дійсних чисел
for i <= 2 to n do
    if A[i-1] > A[i]
    then swap(A[i-1], A[i])
return A[n]
```

Алгоритм виконує перевірку сусідніх елементів масиву. Якщо елемент A[i-1] більший за A[i], він їх обмінює місцями.

1) Інваріант циклу: На початку кожної ітерації циклу for, масив A[1..i-1] містить початкові елементи, а елементи A[j] і A[j-1] (де $2 \leq j \leq i$) гарантовано відсортовані.

2) Ініціалізація: На початку циклу при i=2, інваріант виконується тривіально, оскільки A[1] єдине, а обмін ще не відбувається.

3) Збереження: Кожна ітерація перевіряє пару сусідніх елементів i, якщо A[i-1] > A[i], виконується обмін. Після кожної ітерації, A[i-1] і A[i] вже не потребують обміну. Таким чином, інваріант циклу зберігається.

Основна операція: Перевірка умови A[i-1] > A[i] і, за потреби, виконання обміну swap(A[i-1], A[i])

Кількість виконань: n - 1 разів, оскільки цикл іде від 2 до n.

Клас ефективності: O(n).

4. АЛГОРИТМ Secret($A[0..n-1]$)

// Вхідні дані: масив з n дійсних чисел

minval $\leftarrow A[0]$

maxval $\leftarrow A[0]$

for $i \leftarrow 1$ to $n-1$ do

 if $A[i] < \text{minval}$

 then minval $\leftarrow A[i]$

 if $A[i] > \text{maxval}$

 then maxval $\leftarrow A[i]$

return maxval – minval

Алгоритм знаходить різницю між найбільшим (maxval) і найменшим (minval) елементами масиву.

1) Інваріант циклу: На початку кожної ітерації циклу for, змінні minval і maxval містять найменше і найбільше значення серед елементів масиву масив $A[1..i-1]$

2) Ініціалізація: При $i=1$, підмасив $A[0..0]$ містить один елемент, тому на початку алгоритму обидві змінні minval і maxval ініціалізуються значенням $A[0]$, що є правильним мінімумом і максимумом для підмасиву довжиною 1

3) Збереження: Кожна ітерація порівнює елемент масиву $A[i]$ з поточними значеннями minval та maxval. Якщо $A[i] < \text{minval}$, то значення minval оновлюється на $A[i]$. Якщо $A[i] > \text{maxval}$, то значення maxval оновлюється на $A[i]$. Після кожної ітерації цикл гарантує, що minval і maxval є мінімальним і максимальним значеннями для підмасиву $A[0..i]$, що зберігає інваріант.

Основна операція: Порівняння елемента масиву $A[i]$ з minval і maxval та, за потреби, оновлення відповідних значень.

Кількість виконань: Операція порівняння виконується 2 рази для кожного елемента масиву (один раз для перевірки мінімуму і один раз для максимуму). Оскільки масив має n елементів, основна операція виконується $2(n - 1)$ разів.

Клас ефективності: $O(n)$.

5. АЛГОРИТМ Enigma($A[0..n]$, x)

// Вхідні дані: масив дійсних чисел $A[0..n]$ та дійсне значення x

```
result <= A[0] + A[1]*x
xPower <= x
for i <= 1 to n do
    xPower <= xPower*x
    result <= result + A[i]*xPower
return result
```

Алгоритм обчислює значення полінома зі степенями змінної x і коефіцієнтами з масиву A .

1) Інваріант циклу: На початку кожної ітерації циклу `for`, змінна `result` містить значення часткової суми полінома до степеня x^{i-1} , а змінна `xPower` містить значення x^i .

2) Ініціалізація: До початку циклу змінна `result` ініціалізована як сума перших двох членів: $result = A[0] + A[1] * x$. Змінна `xPower` ініціалізована значенням $x^1 = x$, що відповідає другому члену полінома. Ці значення є правильними початковими умовами для обчислення полінома.

3) Збереження: Кожна ітерація циклу оновлює `xPower`, множачи його на x (тобто збільшуючи його на один степінь: x^i). Потім алгоритм додає новий член полінома до змінної `result`: $result = result + A[i] * x^i$. Таким чином, на кожній ітерації алгоритм додає новий член полінома зі степенем x^i , що зберігає інваріант.

Основна операція: Множення змінної `xPower` на x і додавання нового члена до змінної `result`.

Кількість виконань: Множення та додавання виконуються на кожній ітерації циклу `for`, починаючи з $i=2$ до $i=n$. Тобто основні операції в циклі виконуються $n - 1$ разів. Враховуючи ініціалізацію отримає, що основна операція виконується n разів.

Клас ефективності: $O(n)$.

6. АЛГОРИТМ CheckSmth (n)

```
// Вхідні дані: натуральне число n
if n < 2
    then return 0
i <= 2
count <= 0
while n > 1 do
    if n mod i = 0
        then count <= count + 1
        while n mod i = 0 do n <= n / i
    i <= i + 1
return count
```

Алгоритм обчислює кількість унікальних простих дільників числа n .

1) Інваріант циклу: На початку кожної ітерації зовнішнього циклу `while`, змінна `count` містить кількість унікальних простих дільників, знайдених до поточного значення i , а змінна n — залишок після поділу на всі попередні прості дільники.

2) Ініціалізація: Значення змінної i ініціалізоване як 2 (перше просте число), і `count` дорівнює 0, що відповідає початковому стану, коли не знайдено жодних простих дільників.

3) Збереження:

Під час кожної ітерації зовнішнього циклу:

Якщо поточне значення n ділиться на i , це означає, що i є простим дільником числа n . У цьому випадку:

- Збільшуємо `count`, оскільки знайшли новий простий дільник.
- Потім за допомогою внутрішнього циклу ділимо n на i , поки це можливо, щоб позбутися всіх кратних цього простого дільника.

Після кожної ітерації внутрішнього циклу зовнішній цикл збільшує значення i , щоб перевірити наступний потенційний простий дільник.

Основна операція: Перевірка, чи ділиться число n на поточне значення i .

Кількість виконань: Перевірка виконується для кожного числа i , починаючи з 2 до \sqrt{n} , оскільки після поділу на прості числа, всі інші можливі дільники будуть меншими за корінь з n .

Клас ефективності: $O(\sqrt{n})$.

7. АЛГОРИТМ MinDistance($A[0..n-1]$)

//Вхідні дані: масив чисел $A[0..n-1]$

//Вихідні дані: мінімальна різниця між двома елементами масиву A

```
dmin <= inf
for i <= 0 to n-1 do
    for j <= 0 to n-1 do
        if i != j and ( $A[i] - A[j]$ ) < dmin
            dmin <=  $A[i] - A[j]$ 

return dmin
```

8. АЛГОРИТМ MaxElement($A[0..n-1]$)

//Вхідні дані: масив чисел $A[0..n-1]$

//Вихідні дані: повертає значення найбільшого елемента в масиві A

```
dmin <= inf
for i <= 0 to n-1 do
    for j <= 0 to n-1 do
        if i != j and ( $A[i] - A[j]$ ) < dmin
            dmin <=  $A[i] - A[j]$ 

return dmin
```

9. АЛГОРИТМ UniqueElements ($A[0 .. n - 1]$)

// Вхідні дані: масив дійсних чисел $A[0 .. n - 1]$

// Вихідні дані: повертається значення “true” , якщо всі

// елементи масиву A різні, та “false” інакше.

```
for i <= 0 to n - 2 do
    for j <= i + 1 to n - 1 do
        if  $A[i] = A[j]$  return false

return true
```

10. АЛГОРИТМ MatrixMultiplication ($A[0 .. n - 1, 0 .. n - 1]$, $B[0 .. n - 1, 0 .. n - 1]$)

// Виконується множення двох квадратних матриць розміром $n \times n$.

// В основі алгоритму лежить визначення цієї операції

// Вхідні дані: дві квадратні матриці A та B розміром $n \times n$

// Вихідні дані: матриця $C = AB$

```
for i <= 0 to n - 1 do
    for j <= 0 to n - 1 do
         $C[i, j] <= 0.0$ 
        for k <= 0 to n - 1 do
             $C[i, j] <= C[i, j] + A[i, k] * B[k, j]$ 

return C
```

11. АЛГОРИТМ Binary (n)

// Вхідні дані: ціле додатне число n

// Вихідні дані: кількість розрядів в двійковому представленні n

```
count <= 1
while  $n > 1$  do
```

```
count <= count + 1
```

```
n <= n/2
```

```
return count
```

12. АЛГОРИТМ Insertion_Sort (A)

```
for j <= 2 to length[A] do
```

```
    key <= A[j]
```

```
    // Вставка елемента A[j] у відсортовану послідовність A[1.. j-1]
```

```
    i <= j - 1
```

```
    while i > 1 and A[i] > key do
```

```
        A[i + 1] <= A[i]
```

```
        i <= i - 1
```

```
    A[i + 1] <= key
```

13. АЛГОРИТМ Merge (A, p, q, r)

```
    n1 <= q - p + 1
```

```
    n2 <= r - q + 1
```

```
    L[1.. n1+1]
```

```
    R[1.. n2+1]
```

```
    for i <= 1 to n1 do
```

```
        L[i] <= A[p + i - 1]
```

```
    for j <= 1 to n2 do
```

```
        R[j] <= A[q + j]
```

```
    L[n1+1] <= ∞
```

```
    R[n2+1] <= ∞
```

```
    i <= 1
```

```
    j <= 1
```

```
    for k <= p to r do
```

```
        if L[i] ≤ R[j]
```

```
        then A[k] <= L[i]
```

```
            i <= i + 1
```

```
        else A[k] <= R[j]
```

14. АЛГОРИТМ SequentialSearch (A[0 .. n - 1], K)

```
// Вхідні дані: масив чисел A[0 .. n - 1] та ключ пошуку K
```

```
// Вихідні дані: повертається значення найбільшого елемента
```

```
// масиву A, що дорівнює K, або -1, якщо шуканий елемент не знайдено
```

```
    i <= 0
```

```
    while i <= n and A[i] ≠ K do i <= i + 1 if i < n return i else return -
```

```
    j <= j + 1
```